

esto

Aastaaruanne 2021

Loome kaubanduse tulevikku.

Üldteave

Ärinimi – ESTO AS

Õiguslik vorm – aktsiaselts (AS)

Tegevuslitsents – krediidiandja litsents Eesti Finantsinspeksioonilt

Registrikood – 14180709 (Eesti Vabariigi äriregister)

Käibemaksukohustustase number – EE102137143

Aadress – Laeva tn 2, 10111 Tallinna linn, Harjumaa

Telefon – +372 622 5252

E-post – info@esto.ee

Koduleht – www.esto.eu/ee

Aruandeperiood – 1. jaanuar 2021 – 31. detsember 2021

Sõltumatu vandeaudiitor – KPMG International (KPMG Baltics OÜ)

Aruandevaluuta on euro (EUR), ühikud on tuhandetes.

ESTO AS 2021. aasta raamatupidamise aruanne on auditeeritud.

Sisukord

2	Üldteave
3	Sisukord
4	Olulised sündmused
5	Tegevusaruanne
7	Raamatupidamise aruanne
9	Kasumiaruanne
10	Rahavoogude aruanne
11	Omakapitali muutuste aruanne
12	Raamatupidamise aastaaruande lisad
12	Lisa nr 1. – Üldteave
12	Lisa nr 2. – Olulised arvestuspõhimõtted
12	Lisa nr 2.1. – Raamatupidamise alused
12	Lisa nr 2.2. – Uute muudetud standardite ja uute arvestuspõhimõtete kasutamine ja tõlgendamine
13	Lisa nr 2.3. – Väljaantud, kuid veel jõustumata ja ennetähtaegselt kasutusele võtmata standardid
16	Lisa nr 2.4 – Arvestus- ja esitusvaluuta
16	Lisa nr 2.5. – Otsuste ja hinnangute kasutamine
17	Lisa nr 2.6 – Arvestuspõhimõtted
27	Lisa nr 3. – Finantsriski juhtimine ja ülevaade
37	Lisa nr 4. – Finantsinstrumentide õiglane väärtus
39	Lisa nr 5. – Puhas intressitulu
40	Lisa nr 6. – Teenus- ja -vahendustasu puhastulud
41	Lisa nr 7. – Laenud ja ettemaksed klientidele
42	Lisa nr 8. – Immateriaalne põhivara
42	Lisa nr 9. – Muud varad
43	Lisa nr 10. – Antud ja saadud laenud
44	Lisa nr 11. – Võlad tarnijatele ja muud võlad
44	Lisa nr 12. – Maksukohustised
45	Lisa nr 13. – Aktsiakapital ja reservid
46	Lisa nr 14. – Muud tegevuskulud
46	Lisa nr 15. – Tööjõukulud
47	Lisa nr 16. – Teave seotud osapoolte kohta
49	Lisa nr 17. – Tingimuslikud kohustused
49	Lisa nr 18. – Aruandeperioodi järgsed sündmused
50	Aruande allkirjad
51	Vandeauditori aruanne

Olulised sündmused

ESTO Estonia on ESTO grupi Eesti tegevusüksus, mis pakub ESTO grupi kaubandusplatvormi tooteid ja teenuseid Eesti kasutajatele ja partneritele. ESTO Eesti on praegu ESTO grupi suurim ja edukaim turg.

Kauba
brutomaht

53M

Kauba brutomahu
kasv

124% ^{*}

Kasutajate arvu kasv

135% ^{*}

Äripartnerite arvu kasv

44% ^{*}

ESTO grupp asutati 2017. aastal väikeses kohvikus Tallinna kesklinnas (Eestis) visiooniga saada eelistatui-
maks kohaks, kus saab kohalikes kauplustes ostelda ise ükskõik millises maailma nurgas olles. Täna toetab
ESTO sadu tuhandeid inimesi ja ettevõtteid rahvusvahelisel areenil oma kõik-ühes kaubandusplatvormiga.

Me oskame väga hästi aidata ettevõtetel müüa ja inimestel osta – nii lihtne see ongi.

Tegevusaruanne

Olulised finantsnäitajad (tuhandetes eurodes)

Kogutulu
2021/2020

11 878/7 561

Puhaskasum
2021/2020

3 299/1 555

Varad kokku
2021/2020

31 553/22 233

Laenuportfell
2021/2020

30 109/19 452

Omakapital sealhulgas
allutatud laenud
2021/2020

7 307/4 821

Omakapital
2021/2020

4 307/1 821

Suhtarvud ja antud laenud

Omakapitali tootlus

108%

Vara tootlus

12%

Kulu/tulu suhe

23%

Omakapitali osakaal
laenuportfellig

24%

Laenukahjumite osakaal
laenuportfellig

1%

2021 väljastatud laenud

~39m

Valemid

Omakapitali puhastootlus: puhaskasum/omakapitali keskmine
Koguvarede puhastootlus: puhaskasum/varade keskmine
Kulu/tulu suhe: tegevuskulud/kogutulu

Omakapitali osakaal laenuportfellig: omakapital sh allutatud laenud/
laenuportfell
Eraldise kulude osakaal laenuportfellig: laenukahjumite eraldise
kulu/laenuportfell

ESTO Eesti jaoks oli see muutuste aasta, mil kasvasime ühest tegutsevast ettevõttest ESTO grupiks, mis nüüd tegutseb kõigil kolmes Balti riigis ja plaanib siseneda uutele turgudele. Aasta jooksul alustasime kontserni tasandi funktsioonide eraldamist tegevusüksustest. Jätkame viisil, kus ESTO grupp pakub keskselt kontserni tasemel teenuseid oma tegevusüksustele Eestis, Lätis ja Leedus. Tegevusüksused vastutavad oma riigis kohaliku müügi-, tugi- ja inkassotegevuse eest, mida toetavad grupitasandi funktsioonid, nagu personalijuhtimine, riskijuhtimine, turundus, andmekaitse, rahandus, tooted, andmed, tehnika, õigus, turvalisus ja nõuetele vastavus.

2021. aastale tagasi vaadates võime öelda, suutsime rasketes oludes kasvada ja oma turupositsiooni tugevdada. COVID-19 pandeemia vaatamata võime ohkusega teatada, et meie äritegevus on püsinud tugevana ja meie kasutajate maksekäitumine on püsinud stabiilsena. Operatiivjuhtimine on olnud üks ESTO organisatsiooni paljudest tugevustest. Oleme kogenud tegijad ning meie äritegevust kaitsevad tugevad ja väljakujunenud tegevusprotsessid ja meeskonnad.

2021. aasta tõestas meile, et võime olla palju enam kui ettevõtte, kes hõlbustab igasuguste maksete tegemist erinevates seadmetes. ESTOga võiksime luua kaubanduse tulevikku! Usume e-kaubandusse ja selle mõjusse tulevase maailmamajanduse arengule ning panustame sellele. Usume, et e-kaubandus on jätkuvalt kaubandusinnovatsiooni kiirendaja kogu maailmas.

2021. aastal laiendasime ESTO platvormi, et suurendada oluliselt kasutajate ja partnerite kokkupuutepunkte toodete ja teenuste lõikes, et soodustada meie tuhandete jaekaubanduspartnerite kasvu. ESTO platvormi juures on suurepärane see, et saame lisada palju erinevaid tootevertikaale, ilma et see kahjustaks meie olulist strateegilist missiooni. Näeme oma platvormi kahepoolse ökosüsteemina, kus mõlemal poolel on palju erinevaid kasutusvõimalusi, mis aitavad meil pakkuda kasutajatele ja partneritele rohkem väärtust.

2022. aastasse vaadates panustab ESTO endiselt e-kaubandusele ja selle mõjule maailmamajanduse arengule tulevikus. Konkreetsemalt keskendume sellele, et lisada meie ökosüsteemi rohkem tootevertikaale, et oma partnereid ja kasutajaid Eestis paremini teenindada. Kavatsime 2022. aastal mitmeid huvitavaid tooteid pakkuma hakata.

Meie edu aluseks on meie inimesed. Suurepärane tiim – inimesed, kellel on mõistus, julgus ja muljetavaldavad võimed, kes suudavad orienteeruda keerulistes tingimustes ja samas oma professionaalsuse taset kõrgel hoida – tagab meie edu nii täna kui ka tulevikus.

Mikk Metsa

Tegevjuht ja kaasasutaja

Raamatupidamise aruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	Lisa nr.	31.12.2021	31.12.2020
VARAD			
Käibevarad			
Raha ja raha lähendid		706	1 592
Laenu ja ettemaksed klientidele	7	26 614	16 666
Ettemaksed		681	418
Muud varad	9	496	452
Käibevara kokku		28 496	19 128
Põhivarad			
Laenu ja ettemaksed klientidele	7	2 901	2 548
Materiaalne põhivara		65	34
Immateriaalne põhivara	8	92	523
Põhivara kokku		3 057	3 105
VARAD KOKKU		31 553	22 233
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Antud ja saadud laenu	10	7 768	5 807
Võlad tarnijatele ja muud võlad	11	753	446
Maksukohustised	12	57	56
Saadud ettemaksed		-	0,34
Lühiajalised kohustised kokku		8 578	6 309
Pikaajalised kohustised			
Antud ja saadud laenu	10	18 669	14 104
Pikaajalised kohustised kokku		18 669	14 104
KOKKU KOHUSTISED		27 246	20 413

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri ...
 KPMG, Tallinn

	Lisa nr.	31.12.2021	31.12.2020
Omakapital			
Aktiivkapital	13	100	100
Ülekurs	13	155	155
Kohustuslik reservkapital	13	11	11
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		743	-
Aruandeaasta kasum (kahjum)		3 299	1 555
Omakapital kokku		4 307	1 821
KOKKU KOHUSTISED JA OMAKAPITAL		31 553	22 233

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa nr.	2021	2020
Intressitulu	5	7 923	4 883
Intressikulu	5	(2 794)	(1 827)
Puhas intressitulu		5 129	3 055
Teenus- ja vahendustasu tulud	6	2 297	1 438
Teenus- ja vahendustasu kulud	6	(623)	(412)
Teenus- ja -vahendustasu puhastulud		1 674	1 026
Finantskulud		-	(30)
Finantstulud		36	11
Muud tulud		53	-
Amortiseeritud soetusmaksumuses hinnatava finantsvara kajastamise lõpetamisest tekkinud puhaskahjum		(966)	(945)
Finantsinstrumentide väärtuse langus	3	(191)	(213)
Muud tegevuskulud	14	(1 584)	(791)
Tööjõukulud	15	(551)	(407)
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8	(36)	(68)
Muud kulud		(68)	(28)
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist		3 496	1 610
Tulumaks		(198)	(56)
Aruandeaasta kasum (kahjum)		3 299	1 555

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
 KPMG, Tallinn

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

Lisa nr. 2021 2020

RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST

Kasum (kahjum)		3 299	1 555
Korrigeerimised või muudatused:		(841)	(1 965)
- Intressitulu		(386)	(271)
- Intressikulu		97	65
- Allahindlused (provisjonid)	3	191	213
- Amortiseeritud soetusmaksumuses hinnatava finantsvara kajastamise lõpetamisest tekkinud puhaskahjum		(966)	(2 141)
- Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8	36	67
- Muud korrigeerimised		188	102
Korrigeerimised või muudatused kokku		2 452	(410)
Muutused:			
- Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		(885)	(1 407)
- Võlad tarnijatele ja muud võlad		308	155
- Laenud ja ettemaksed klientidele		(8 751)	(4 102)
Muutused kokku		(9 328)	(5 354)
ÄRITEGEVUSEST SAADUD / (ÄRITEGEVUSES KASUTATUD) NETORAHAVOOD		(6 870)	(5 764)

RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST

Materiaalse põhivara soetamine		(53)	(28)
Immateriaalse põhivara soetamine	8	(165)	(321)
Immateriaalse põhivara müük		585	-
Antud laenud		-	(155)
INVESTEERIMISTEGEVUSEST SAADUD / (INVESTEERIMISTEGEVUSES KASUTATUD) NETORAHAVOOD		368	(504)

RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST

Kasum antud ja võetud laenudest		35 498	10 850
Laenude tagasimaksed		(29 069)	(3 401)
Makstud dividendid		(812)	(78)
FINANTSEERIMISTEGEVUSEST SAADUD / (FINANTSEERIMISTEGEVUSES KASUTATUD) NETORAHAVOOD		5 616	7 371
RAHA JA RAHA LÄHENDITE NETOSUURENEMINE / (VÄHENEMINE)		(886)	1 103
Raha ja raha lähendid perioodi alguses		1 592	489
Raha ja raha lähendid perioodi lõpus		706	1 592

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aktsia- kapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Omakapital kokku
Saldo seisuga 31.12.2020	100	155	11	1 555	1 821
Saldo seisuga 1. jaanuar 2021	100	155	11	1 555	1 821
Perioodi muu koondkasum kokku	-	-	-	3 299	3 299
Aruandeaasta kasum	-	-	-	3 299	3 299
Tehingud ettevõtte omanikega sissemaksed sissemaksed ja väljamaksed					
Aktsiakapitali emiteerimine	-	-	-	-	-
Dividendid	-	-	-	(812)	(812)
Sissemaksed ja väljamaksed kokku	-	-	-	(812)	(812)
Saldo seisuga 31.12.2021	100	155	11	4 041	4 307

Lisateave omakapitali kohta on toodud lisas nr 13.

Lehekülgedel 12-49 toodud lisad moodustavad raamatupidamise aastaruande lahutamatu osa.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkirjastatud
KPMG, Tallinn

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa nr 1. Üldteave

ESTO AS (edaspidi ka ESTO või ettevõtte) on 6. jaanuaril 2017 Eestis asutatud ettevõtte. Ettevõtte juriidiline aadress on Laeva 12, 10111 Tallinn, Harjumaa. Ettevõtte peamised tegevussuunad on tarbijakrediitlaenude väljastamine ESTO kaupmeeste võrgustiku kaudu või otse klientidele.

Lisa nr 2. Olulised arvestuspõhimõtted

Lisa nr 2.1. Raamatupidamise alused

Ettevõtte 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS).

Kirjeldataud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on kõikide esitatud perioodide osas kohaldatud järjepidevalt. Ettevõtte juhatus kinnitas raamatupidamise aastaaruande väljastamiseks 13. juunil 2022. Eesti äri-seadustiku kohaselt peab juhatuse poolt koostatud aastaaruande, sealhulgas raamatupidamise aastaaruande, kinnitama üldkoosolek.

Lisa nr 2.2. Uute muudetud standardite ja uute arvestuspõhimõtete kasutamine ja tõlgendamine

Kasutatud arvestuspõhimõtted on kooskõlas eelmise eelarveaasta arvestuspõhimõtetega. Aruandeperioodil ei ole ettevõtte võtnud ennetähtaegselt kasutusele ühtegi muud standardit, tõlgendust või muudatust, mis on välja antud, kuid ei ole veel jõustunud.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 2.3. Väljaantud, kuid veel jõustumata ja ennetähtaegselt kasutusele võtmata standardid

Järgmisi uusi standardeid, tõlgendusi ja muudatusi 31. detsembril 2021 lõppenud aruandeperioodile veel ei rakendatud ning neid ei ole seetõttu käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel kohaldatud. Ettevõtte kavatses neid pärast nende jõustumist kohaldama hakata.

IAS 37 "Kahjulikud lepingud – lepingu täitmise kulud" muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem.) Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud.)

Muudatused täpsustavad, milliseid kulusid ettevõtte arvestab lepingu täitmise kulude kindlaksmääramisel, et hinnata, kas leping on kahjulik. Esmakordse rakendamise kuupäeval kajastatakse muudatuste rakendamise kumulatiivne mõju vastavalt vajadusele kas jaotamata kasumi või omakapitali muude komponentide algsaldo korrigeerimisena. Võrdlusandmeid ei ole korrigeeritud.

Ettevõtte eeldab, et muudatused ei avalda olulist mõju tema finantsaruannetele nende esmakordsel rakendamisel.

IFRS standardite iga-aastased parandused 2018-2020

(Kohaldatakse aruandeperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem.) Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud.)

IFRSi parandused (2018-2020) hõlmavad kolme standardite muudatust:

* IFRS 9 "Finantsinstrumendid" muudatused selgitavad, et kui hinnatakse, kas olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vaheline võlainstrumentide vahetus toimub oluliselt erinevatel tingimustel, hõlmavad tasud, mida tuleb arvestada koos uute tingimuste kohaste rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega, ainult laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid, sealhulgas tasusid, mida kas laenuvõtja või laenuandja on teise nimel maksnud või saanud.

* IFRS 16 "Rendiarvestus" muudatused kõrvaldavad IFRS 16 juurde kuuluva illustreeriva näite 13, mis tegelikuses tekitab renditud vara parenduste arvestuses segadust nii rentnikule rendileandjale. Muudatuse eesmärk on kõrvaldada illustratiivne näide, mis tekitab segadust.

* IAS 41 "Põllumajandus" muudatused eemaldavad nõude kasutada põllumajanduslike varade õiglase väärtuse määramiseks maksustamiseelseid rahavoogusid. Varem nõudis IAS 41, et ettevõtte kasutaks õiglase väärtuse määramisel maksustamiseelseid rahavoogusid, kuid ei nõudnud nende rahavoogude diskonteerimiseks maksustamiseelse diskontomäära kasutamist.

Ettevõtte eeldab, et muudatused ei avalda olulist mõju tema finantsaruannetele nende esmakordsel rakendamisel.

IAS 16 "Materiaalne põhivara" muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud.)

IAS 16 muudatustes nõutakse, et tulu, mis teenitakse objektidelt, mis toodeti ajal, mil materiaalse põhivara objekt viiakse asukohta või seisundisse, mis on vajalik selle toimimiseks kavandatud viisil, tuleb kajastada koos nende objektide maksumusega kasumiaruandes ja ettevõtte peab nende objektide maksumuse määramisel järgima IAS 2 määramisnõudmisi.

Muudatusi tuleb rakendada tagasiulatuvalt, kuid ainult nende materiaalse põhivara objektide suhtes, mis on viidud sellisesse asukohta ja seisukorda, mis on vajalik selleks, et neid oleks võimalik kasutada

kavandatud viisil selle varaseima perioodi alguses või pärast seda, mis on esitatud finantsaruannetes, mille jooksul ettevõtte esimest korda muudatusi rakendab. Muudatuste esmase rakendamise kumulatiivne mõju kajastatakse jaotamata kasumi (või omakapitali muu komponendi) algsaldo korrigeerimisena selle varaseima esitatud perioodi alguses (kui see on vajalik).

EL ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Ettevõtte eeldab, et muudatused ei avalda olulist mõju tema finantsaruannetele nende esmakordsel rakendamisel.

IFRS 3 "Äriühendused" muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem.) Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud)

IFRS 3 muudatustega ajakohastatakse IFRS 3 standardis toodud viide 2018. aasta finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule 1989. aasta raamistiku asemel. Samal ajal lisatakse muudatustega IFRS 3 standardisse uus paragrahv, milles täpsustatakse, et tingimuslikud varad ei vasta omandamise kuupäeval kajastamise tingimustele. EL ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Ettevõtte eeldab, et muudatused ei avalda olulist mõju tema finantsaruannetele nende esmakordsel rakendamisel.

IAS 12 "Üksiktehingust tulenevate varade ja kohustistega seotud edasilükkunud tulumaks" muutmine

(Kohaldatakse aruandeperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud.)

Muudatused kitsendavad esmase kajastamise erandi ulatust, et jätta välja tehingud, mis tekitavad võrdseid ja tasaarveldavaid ajutisi erinevusi – nt rendilepingud ja kohustised tegevuse lõpetamiseks. Rendilepingute ja tegevuse lõpetamise kohustiste puhul tuleb nendega seotud edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustisi tunnustada alates varaseima võrdlusperioodi algusest, kusjuures igasugust kumulatiivset mõju kajastatakse sel kuupäeval jaotamata kasumi või muude omakapitali komponentide kohandamisena. Kõigi muude tehingute puhul kohaldatakse muudatusi tehingute suhtes, mis toimuvad pärast varaseima esitatud perioodi algust.

Ettevõtte eeldab, et muudatused ei avalda olulist mõju tema finantsaruannetele nende esmakordsel rakendamisel.

IAS 1 "Finantsaruannete esitamine" muudatus

(Kohaldatakse aruandeperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud.)

Muudatused täpsustavad, et kohustiste liigitamine lühiajalisteks või pikaajalisteks põhineb üksnes ettevõtte õigusel lükata arveldus aruandeperioodi lõpus edasi. Ettevõtte õigus arveldamine vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast edasi lükata ei pea olema tingimusteta, vaid sisuline. Liigitust ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks. EL ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Ettevõtte eeldab, et muudatused ei avalda olulist mõju tema finantsaruannetele nende esmakordsel rakendamisel.

IAS 8 "Arvestushinnangute määratlus" muudatus

(Kohaldatakse aruandeperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud.)

Muudatustega kehtestatakse uus raamatupidamislike hinnangute määratlus: selgitatakse, et need on finantsaruannetes sisalduvad rahalised summad, mille mõõtmise suhtes valitseb ebakindlus. Muudatused selgitavad ka arvestus põhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost, täpsustades, et ettevõtte töötab arvestushinnangu välja selleks, et saavutada arvestuspõhimõtetes sätestatud eesmärk.

Arvestushinnangu koostamine hõlmab mõlemat:

- * mõõtmismeetodi (hindamistehnika) valimine – nt meetod, mida kasutatakse oodatava krediitkõhu hüvitise mõõtmiseks IFRS 9 "Finantsinstrumendid" kohaldamisel; ja
- * valitud mõõtmismeetodi rakendamisel kasutatavate sisendite valimine – nt eeldatavad rahaväljavoolud garantiikohustuste sätte kindlaksmääramiseks IAS 37 "Eraldised, potentsiaalsed kohustused ja potentsiaalsed varad" kohaldamisel.

Selliste sisendite või mõõtmistehnikate muutuste mõju kujutab endast muudatust arvestushinnangutes. Arvestuspõhimõtete määratlus jääb samaks.

Ettevõtte eeldab, et muudatused ei avalda olulist mõju tema finantsaruannetele nende esmakordsel rakendamisel.

IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi 2 "Arvestuspõhimõtete avalikustamine" muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud.)

Muudatused sisaldavad suuniseid olulisuse mõiste kohaldamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

IAS 1 peamised muudatused on:

- * ettevõtetelt nõutakse, et nad avalikustaksid oma olulised arvestuspõhimõtted, mitte peamised arvestuspõhimõtted;
- * täpsustatakse, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on iseenesest ebaolulised ja neid ei ole vaja avalikustada; ning
- * täpsustatakse, et kõik arvestuspõhimõtted, mis on seotud oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega, ei ole ettevõtte finantsaruannete seisukohast iseenesest olulised.

Ettevõtte eeldab, et muudatused ei avalda olulist mõju tema finantsaruannetele nende esmakordsel rakendamisel.

Lisa nr 2.4. Arvestus- ja esitusvaluuta

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ka ettevõtte arvestusvaluuta.

Lisa nr 2.5. Otsuste ja hinnangute kasutamine

Raamatupidamise aastaaruande koostamine eeldab juhtkonnalt otsuste, hinnangute ja eelduste tegemist, mis mõjutavad põhimõtete kohaldamist ning aruannetes kajastatud varade ja kohustiste suurust ning tulusid ja kulusid. Kuigi need hinnangud on tehtud juhtkonna parimate teadmiste kohaselt ja arvestades nende arusaama praegustest sündmustest, ei pruugi tegelikud tulemused neile vastata ja nad võivad nimetatud hinnangutest oluliselt erineda.

Hinnanguid ja nendega seotud eeldusi hinnatakse pidevalt ning need tuginevad ajaloolisele kogemustele ja muudele teguritele, sealhulgas eeldatavatele tulevikusündmustele, mida peetakse asjaolusid arvestades asjakohasteks. Muutusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse edasiulatuvalt.

Hinnangud

Teave raamatupidamise põhimõtete kohaldamisel tehtud hinnangute kohta, millel on aruandes kajastatud summadele olulisim mõju, on toodud järgmistes lisades:

Lisa nr 3: kriteeriumide kehtestamine, mille alusel määratakse kindlaks, kas finantsvara krediidirisk on selle esmasest kajastamisest alates kasvanud, otsustatakse metodoloogia tulevikku vaatava teabe kaasamiseks eeldatava krediidikahju mõõtmise ning valitakse ja kinnitatakse eeldatava krediidikahju mõõtmiseks kasutatavad mudelid.

Eeldused ja hindamisebakindlused

Teave eelduste ja hindamisebakindluste kohta, millega kaasneb oluline risk, et nende tõttu osutub vajalikuks 31. detsembril 2021 lõppenud aasta osas oluliste korrigeerimiste tegemine, on toodud alljärgnevates lisades.

Lisa nr 2.6 alajaotus "Finantsvarad ja finantskohustised" ja lisa nr 3: finantsinstrumentide väärtuse langus: eeldatava krediidikahju mõõtmise mudeli sisendite, sealhulgas kaetavate rahavoogude hindamisel ja tulevikku vaatava teabe kaasamisel kasutatavate peamiste eelduste, kindlaksmääramine.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 2.6. Arvestuspõhimõtted

Alljärgnevalt on esitatud käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamise aluseks olevad peamised arvestuspõhimõtted. Kirjeldatud arvestuspõhimõtteid on kohaldatud järjepidevalt, välja arvatud kui järgnevas tekstis on teisiti sätestatud.

Raha ja raha lähendid

Raha ja raha lähenditena kajastatakse finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes hoiuseid pankades.

Raha ja raha lähendeid kajastatakse finantsseisundi aruandes amortiseeritud soetusmaksumuses.

Rahavoogude aruandes kasutatakse põhitegevuse rahavoogude kajastamiseks kaudset meetodit. Rahavoogusid finantseerimis- ja investeerimistegevusest kajastatakse otsemeetodil.

Tehingud välisvaluutas

Välisvaluutas tehtud tehingud arvestatakse ümber ettevõtte arvestusvaluutasse tehingute päeval kehtinud valuutakursi alusel.

Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber arvestusvaluutasse aruandepäeva kursiga. Rahaliste vahendite ümberhindamisest saadud kursikasumid ja -kahjumid on vahe järgmiste näitajate vahel: aasta jooksul sisemise intressi, väärtuse languse ja maksetega korrigeeritud ning arvestusvaluutas esitatud amortiseeritud soetusmaksumus aasta alguse seisuga ja aastalõpu vahetuskursi alusel konverteeritud amortiseeritud soetusmaksumus välisvaluutas.

Välisvaluuta konverteerimisel tekkivaid erinevusi kajastatakse kasumiaruandes.

Intressid

i. Sisemine intressimäär

Intressitulu ja -kulu kajastatakse kasumiaruandes, kasutades sisemise intressi meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul prognoositavad tulevased rahamaksed või -laekumised:

- finantsvara bilansilisse brutojääkmaksumusse; või
- finantskohustise amortiseeritud soetusmaksumusse.

Muude finantsinstrumentide, peale ostetud või väljastatud halvenenud krediitkvaliteediga varade, sisemise intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte tuleviku rahavoogusid arvestades kõiki finantsinstrumendi lepingulisi tingimusi, kuid mitte eeldatavat krediitkahju.

Sisemise intressimäära arvutamisel on võetud arvesse tehingukulud ja -tasusid ning makstud ja saadud tasusid, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks. Tehingukulud sisaldavad lisanduvaid kulusid, mis on otseselt seotud finantsvara või finantskohustise omandamise või emiteerimisega.

ii. Amortiseeritud soetusmaksumus ja bilansiline brutojääkmaksumus

Finantsvara või finantskohustise amortiseeritud soetusmaksumus on summa, milles finantsvara või finantskohustist mõõdetakse nende esmasel kajastamisel miinus põhiosa tagasimaksed, millele lisandub või millest lahutatakse sisemise intressimäära meetodit kasutades selle algsumma ja lõppsumma vahelt arvestatud kumulatiivne amortisatsioon ja mida finantsvarade suhtes on korrigeeritud eeldatava krediidikahju allahindlusega. Finantsvara bilansiline brutojääkmaksumus on finantsvara amortiseeritud soetusmaksumus enne eeldatava krediidikahju allahindlusega korrigeerimist.

iii. Intressitulude ja -kulude arvestus

Finantsvara või finantskohustise sisemine intressimäär arvutatakse finantsvara või finantskohustise esmase kajastamise hetkel. Intressitulude ja -kulude leidmisel kohaldatakse sisemist intressimäära vara bilansilisele brutojääkmaksumusele (kui vara ei ole halvenenud krediidikvaliteediga) või kohustise amortiseeritud soetusmaksumusele. Ujuva intressimääraga instrumentide rahavoogude perioodilise ümberhindamise tulemusena korrigeeritakse sisemist intressimäära, et peegeldada liikumisi turu intressimäärades. Samuti korrigeeritakse sisemist intressimäära õiglase väärtuse riskimaandamise korrigeerimiseks kuupäeval, mil algab riskimaandamise korrektsiooni amortiseerimine.

Seevastu finantsvara puhul, mille krediidikvaliteet on pärast esmast kajastamist halvenenud, arvestatakse intressitulu sisemise intressimäära kohaldamisega finantsvara amortiseeritud soetusmaksumusele. Kui vara ei ole enam halvenenud krediidikvaliteediga, hakatakse intressitulu jälle brutosumma alusel arvestama.

Finantsvara puhul, mis oli esmasel kajastamisel halvenenud krediidikvaliteediga, arvestatakse intressitulu krediidiga korrigeeritud sisemise intressimäära kohaldamisega vara amortiseeritud soetusmaksumusele. Intressitulu ei hakata uuesti brutosumma alusel arvestama, isegi kui vara krediidirisk paraneb.

iv. Esitus

Kasumiaruandes ja muus koondkasumis esitatud sisemise intressimäära meetodil arvestatud intressitulu sisaldab amortiseeritud soetusmaksumuse alusel mõõdetud finantsvarade ja finantskohustiste intressi. Kasumiaruandes ja muus koondkasumis esitatud intressikulu sisaldab amortiseeritud soetusmaksumuse alusel mõõdetud finantskohustisi.

Teenus- ja vahendustasud

Teenus- ja vahendustasude tulud ja kulud, mis on finantsvara või finantskohustise sisemise intressimäära lahutamatud osad, sisalduvad sisemises intressimääras.

Muud teenus- ja vahendustasude tulud (nt kontohalduse tasud) kajastatakse siis, kui vastavad teenused osutatakse.

Muud teenus- ja vahendustasude kulud on peamiselt seotud tehingu- ja teenustasudega, mis kantakse teenuste saamisel kuludesse.

Finantsvarad ja finantskohustised**i. Kajastamine ja esmane mõõtmine**

Ettevõtte kajastab laene ja ettemakseid esmalt nende tekkimise kuupäeval. Kõik muud finantsinstrumendid kajastatakse kauplemisskuupäeval, mis on see kuupäev, mil ettevõttest saab instrumendi osas sõlmitud lepingu pool.

Finantsvara või finantskohustist mõõdetakse esmalt õiglasest väärtuses, millele õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatmata objekti korral lisanduvad selle soetamise või emiteerimisega otseselt seotud tehingukulud. Finantsinstrumendi õiglane väärtus esmasel kajastamisel on üldjuhul selle tehinguhind.

ii. Klassifitseerimine**Finantsvara**

Finantsvara klassifitseeritakse esmasel kajastamisel amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi ja õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetuna.

Finantsvara mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud ja seda pole mõõdetud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on hoida vara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks; ja
- finantsvara lepingujärgsete tingimuste kohaselt tekivad konkreetsetel kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa- ja intressimaksed.

Võlainstrumenti mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi ainult siis, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud ja seda pole mõõdetud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk saavutatakse lepingupõhiste rahavoogude kogumise ja finantsvarade müümiseks; ja
- finantsvara lepingujärgsete tingimuste kohaselt tekivad konkreetsetel kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa- ja intressimaksed.

Kauplemiseks mittehoitava omakapitali investeringu esmasel kajastamisel võib ettevõtte tagasivõtmatult otsustada edasisi õiglase väärtuse muutuseid muus koondkasumis kajastada. Valik tehakse iga investeringu alusel eraldi.

Kõiki muid varasid mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Lisaks võib ettevõtte esmasel kajastamisel tagasivõtmatult määratleda finantsvara, mis muul moel vastab amortiseeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi ja õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõtmise nõuetele, kui see vastasel juhul elimineerib tekkiva arvestuse mittevastavuse või vähendab seda oluliselt.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Ärimudeli hindamine

Ettevõtte annab hinnangu sellise ärimudeli eesmärgi kohta, mille puhul vara hoitakse portfelli tasandil, kuna see kajastab kõige paremini viisi, kuidas äri juhitakse ja kuidas juhtkonnale teavet esitatakse. Arvesse võetud teave sisaldab:

- portfellile kehtestatud põhimõtteid ja eesmärgi ning nende põhimõtete toimimist praktikas. Eelkõige see, kas juhtkonna strateegia keskendub lepingulise intressitulu teenimisele, konkreetse intressiprofiili säilitamisele, finantsvarade kestuse ja neid varasid rahastavate kohustuste kestuse vastavusse viimisele või rahavoogude realiseerimisele varade müügi kaudu;
- seda, kuidas portfelli tulemuslikkust hinnatakse ja kuidas sellest ettevõtte juhtkonda sellest teavitatakse;
- riske, mis mõjutavad ärimudeli tulemuslikkust ning nende riskide maandamise strateegiat;
- eelmiste perioodide müügi sagedust, mahtu ja ajastust, sellise müügi põhjuseid ja ootusi tulevase müügitegevuse kohta. Seda teavet müügitegevuse kohta ei võeta arvesse eraldi, vaid osana üldisest hinnangust selle kohta, kuidas saavutatakse ettevõttele seatud eesmärk finantsvarade haldamisel ja kuidas realiseeritakse rahavoogusid.

Ettevõtteeraklientide ärihõlmabklientidele antud laene, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks. Eraklientide äris antud laenud koosnevad järelmaksust, arvelduskrediidist ja krediidilepingutest.

Hinnang, kas lepingupõhised rahavood on ainult põhiosa- ja intressimaksed (SPPI)

Käesolevas hinnangus on "põhisumma" määratletud kui finantsvara õiglane väärtus esmasel kajastamisel. "Intressi" on tasu raha ajaväärtuse ja krediidiriski eest, mis on seotud teatud ajavahemiku jooksul tasumata põhisummaga, ning muude põhiliste laenuriskide ja -kulude ning kasumimarginaali eest.

Hinnates, kas lepingulised rahavood on SPPI, võtab ettevõtte arvesse instrumendi lepingutingimusi. See hõlmab hinnangut selle kohta, kas finantsvara sisaldab lepingutingimust, mis võib muuta lepinguliste rahavoogude ajastust või summat seliselt, et see ei vasta enam sellele tingimusele. Hinnangu andmisel võtab ettevõtte arvesse:

- tingimuslikke sündmusi, mis muudavad rahavoogude summat ja ajastust;
- finantsvõimenduse omadusi;
- ennetähtaegse tagastamise ja pikendamise tingimusi;
- tingimusi, mis piiravad ettevõtte nõuet rahavoogudele teatud varadest; ja
- tegureid, mis muudavad raha ajaväärtuse arvestamist.

Kõik ettevõtte finantsvarad vastavad SPPI kriteeriumile.

Ümberliigitamine

Finantsvarasid ei liigitata pärast nende esmast kajastamist ümber, välja arvatud pärast seda, kui ettevõtte muudab oma finantsvarade juhtimise ärimudelit.

Initialed for identification purposes only
Alkrijastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

iii. Kajastamise lõpetamine**Finantsvara**

Ettevõtte lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingulised õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või kui ta võõrandab lepingupõhiste rahavoogude saamise õigused tehingus, milles võõrandatakse sisuliselt kõik finantsvaraga seotud riskid ja vara omamisega seotud hüvesid või milles ettevõtte ei võõranda ega säilita olulisel määral kõiki riske ja omamisega seotud hüvesid ning milles ta ei säilita kontrolli finantsvara üle.

Finantsvara kajastamise lõpetamisel kajastatakse vara bilansilise maksumuse (või vara osale, mille kajastamine lõpetatakse, vastava bilansilise maksumuse) ja (i) saadud tasu summa (sh mistahes saadud uus vara miinus võetud uus kohustus) ja (ii) muus koondkasumis kajastatud mistahes kumulatiivse kasumi või kahjumi vahe kasumiaruandes.

Tehingutes, milles ettevõtte võõrandab oma raamatupidamise aastaaruandes kajastatud vara, kuid säilitab kõik või olulised võõrandatud varaga seotud riskid ja hüved, ei lõpeta ettevõtte võõrandatud varade kajastamist.

Finantskohustised

Ettevõtte lõpetab finantskohustise kajastamise, kui tema lepingulised kohustused on täidetud, tühistatud või lõppenud.

iv. Finantsvarade ja finantskohustiste muudatused**Finantsvara**

Kui finantsvara tingimusi muudetakse, siis hindab ettevõtte, kas muudetud varast tulenevad rahavood on oluliselt erinevad.

Kui rahavood on oluliselt erinevad, siis loetakse lepingupõhised õigused algsest finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppenuks. Sellisel juhul lõpetatakse algse finantsvara kajastamine ja uus finantsvara kajastatakse õiglases väärtuses, millele liidetakse mistahes asjakohased tehingukulud. Muudatusega seoses saadud mistahes tasud kajastatakse järgmiselt:

- tasud, mida arvestatakse uue vara õiglase väärtuse määramisel ja tasud, mis kujutavad endast asjakohaste tehingukulude hüvitamist, võetakse arvesse vara esmasel mõõtmisel;
- teised tasud sisalduvad kasumiaruandes osana kajastamise lõpetamisel saadud kasumist või kahjumist.

Kui rahavooge laenusaaja rahaliste raskuste korral muudetakse, siis tavaliselt on sellise muutmise eesmärk esialgsete lepingutingimuste jõustamise maksimeerimine, mitte oluliselt erinevate tingimustega uue vara tekitamine. Kui ettevõtte kavatses finantsvara muuta viisil, mis toob kaasa rahavoogudest loobumise, siis kaalub ta esmalt, kas osa varast tuleks enne muudatuse toimumist maha kanda. Selline lähenemine mõjutab kvantitatiivse hindamise tulemust ning tähendab, et tavaliselt ei ole kajastamise lõpetamise kriteeriumid sellistel juhtudel täidetud.

Kui amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvara või õiglase väärtus muutustega läbi koondkasumi aruande ei vii finantsvara kajastamise lõpetamiseni, siis arvestab ettevõtte kõigepealt ümber finantsvara bilansilise brutojääkmaksumuse, kasutades selleks vara esialgset sisemist intressimäära ja kajastab saadud korrektsiooni muudatuse kasumi või kahjumina kasumiaruandes. Ujuva intressimääraga

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkirj
KPMG, Tallinn

finantsvara korral korrigeeritakse muudatuse kasumi või kahjumi arvestamiseks kasutatud sisemist intressimäära, et see peegeldaks turutingimusi muudatuse tegemise ajal. Mistahes kantud kulud või tasud ning saadud muudatustasud korrigeerivad muudetud finantsvara bilansilist brutojääkmaksumust ja amortiseeritakse muudetud finantsvara järelejäänud tähtaja jooksul.

Kui selline muudatus tehakse laenusaaaja rahaliste raskuste tõttu (vt allpool toodud osa "väärtuse langus"), siis esitatakse kasum ja kahjum koos vara väärtuse langusest tekkinud kahjumiga. Muudel juhtudel esitatakse seda intressituluna, mis on arvestatud sisemise intressimäära meetodi abil.

Finantskohustised

Ettevõtte lõpetab finantskohustise kajastamise, kui lepingutingimusi muudetakse ja uued rahavood finantskohustisest on oluliselt erinevad. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinev uus finantskohustis õiglasel väärtusel. Lõpetatud finantskohustise või teisele osapoolele võõrandatud finantskohustise (või finantskohustise osa) bilansilise maksumuse ja makstud tasu vahet, sealhulgas üleantud mitterahalist vara või ülevõetud kohustusi, kajastatakse kasumiaruandes.

Kui finantskohustise muutmist ei arvestata kajastamise lõpetamisena, siis arvestatakse kohustise amortiseeritud soetusmaksumus ümber diskonteerides selleks muudetud rahavooge esialgse sisemise intressimääraga ja kajastades saadud kasumit või kahjumit kasumiaruandes. Ujuva intressimääraga finantskohustiste korral korrigeeritakse muudatuse kasumi või kahjumi arvestamiseks kasutatud sisemist intressimäära, et see peegeldaks turutingimusi muudatuse tegemise ajal. Mistahes kulusid ja tasusid kajastatakse kohustise bilansilise maksumuse korrigeerimisena ja amortiseeritakse muudetud finantskohustise järelejäänud tähtaja jooksul arvestades selleks ümber instrumendi sisemise intressimäära.

v. Tasaarveldus

Finantsvara ja -kohustised tasaarvestatakse ning netosummat kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui on olemas seaduslikult jõustatav õigus kajastatud summasid tasaarvestada ning on tekkinud kavatsus netosummades arveldada või vara realiseerida ning samal ajal kohustist täita.

Tulusid ja kulusid kajastatakse netosummas ainult siis, kui see on IFRS-i standarditega lubatud.

vi. Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglane väärtus on hind, mis saadaks vara müümisel või tuleks tasuda kohustise võõrandamisel turuosaliste vahel hindamiskuupäeval toimuva korrapärase tehingu käigus või, selle puudumisel, kõige soodsamal turul, millele ettevõtte vastaval kuupäeval ligi pääseb. Kohustise õiglane väärtus peegeldab selle mittetäitmise riski.

Kui see on kättesaadav, siis kasutab ettevõtte instrumendi õiglase väärtuse hindamiseks selle instrumendi aktiivsel turul noteeritud hinda. Turg loetakse aktiivseks, kui vara või kohustisega tehtavad tehingud toimuvad piisavalt sageli ja mahus, mis on piisav pideva hinnainfo andmiseks.

Kui aktiivsel turul noteeritud hinda ei ole, siis kasutab ettevõtte hindamismeetodeid, mis võimaldavad maksimaalselt ära kasutada asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimeerida mittejälgitavate sisendite kasutamist. Valitud hindamismeetod hõlmab kõiki tegureid, mida turuosalisel tehingu hinnastamisel arvestaksid.

Finantsinstrumendi õiglase väärtuse parimaks tõendiks esmasel kajastamisel on tavaliselt tehinguhind – st antud või saadud tasu õiglane väärtus. Kui ettevõtte teeb kindlaks, et õiglane väärtus algsel kajastamisel erineb tehinguhinnast ja õiglast väärtust ei tõenda identse vara või kohustise noteeritud hind aktiivsel turul

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

ning see ei põhine hindamistehnikal, milles mittejälgitavaid sisendeid hinnatakse vahe suhtes ebaoluliseks, siis finantsinstrumenti mõõdetakse algselt õiglases väärtuses ja korrigeeritakse, et lükata edasi esmasel kajastamisel mõõdetud õiglase väärtuse ja tehinguhinna vahelist erinevust. Edaspidi kajastatakse seda vahet põhjendatult kasumiaruandes instrumendi kehtivusaja jooksul, aga mitte hiljem kui ajal, mil jälgitavad turuandmed hinnangut täielikult toetavad või tehing lõpule viiakse.

Ettevõtte kajastab ülekanded õiglase väärtuse hierarhia tasemete vahel aruandeperioodi, mille jooksul muutus aset leidis, lõpu seisuga.

vii. Väärtuse langus

Ettevõtte kajastab järgmiste instrumentide, mida ei mõõdetata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, eeldatava krediidikahju allahindlusi:

- finantsvarad, mis on võlainstrumentid.

Ettevõtte mõõdab kahju allahindlusi kehtivusaja eeldatava krediidikahjuga võrdses summas, välja arvatud järgmiste instrumentide korral, mille puhul seda mõõdetakse 12 kuu eeldatava krediidikahjuna:

- finantsinstrumentid, mille krediidirisk ei ole alates nende esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud.

12 kuu eeldatav krediidikahju on instrumendi kehtivusaja eeldatava krediidikahju osa, mis vastab finantsinstrumendiga seotud kohustuste täitmata jätmise tagajärjel 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva tekkida võivale eeldatavale krediidikahjule. Finantsinstrumente, mille suhtes kajastatakse 12 kuu eeldatav krediidikahju, nimetatakse "1. etapi finantsinstrumentideks". 1. etapi finantsinstrumentide krediidirisk ei ole nende esmasest kajastamisest alates oluliselt kasvanud ja nende väärtus ei ole krediidiriski tõttu langenud.

Kehtivusaja eeldatav krediidikahju on eeldatav krediidikahju, mis tuleneb kõikidest võimalikest täitmata jätmistest finantsinstrumendi kehtivusaja või riskipositsiooni maksimaalse lepinguperioodi jooksul. Finantsinstrumente, mille suhtes kajastatakse kehtivusaja eeldatav krediidikahju, kuid mille krediidikvaliteet ei ole halvenenud, nimetatakse "2. etapi finantsinstrumentideks". 2. etapi finantsinstrumentid on need, mille krediidirisk on nende esmasest kajastamisest alates oluliselt kasvanud, aga mille väärtus ei ole krediidikahju tõttu langenud.

Finantsinstrumente, mille suhtes kajastatakse kehtivusaja eeldatav krediidikahju ja mille krediidikvaliteet on halvenenud, nimetatakse "3. etapi finantsinstrumentideks".

Eeldatava krediidikahju mõõtmine

Eeldatav krediidikahju on tõenäosusega kaalutud krediidikahju hinnang. Seda mõõdetakse järgmiselt:

- finantsinstrumentid, mille krediidikvaliteet ei ole aruandekuupäeva seisuga halvenenud: kõigi raha puudujääkide nüüdisväärtusena (st lepingu alusel ettevõttele tasumisele kuuluvate lepinguliste rahavoogude ja ettevõtte poolt eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude vahe);
- aruandekuupäeva seisuga halvenenud krediidikvaliteediga finantsvarad: bilansilise brutojääkmaksumuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahena.

Tulevaste rahavoogude diskonteerimisel kasutatakse järgmisi diskontomäärasid:

- finantsvarad: esialgne sisemine intressimäär või selle lähiväärtus.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14.06.2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Halvenenud krediitkvaliteediga finantsvarad

Igal aruandekuupäeval hindab ettevõtte, kas amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad on krediidiriski tõttu langenud väärtusega finantsvarad, mida nimetatakse "3. etapi finantsvaradeks". Finantsvara on halvenenud krediitkvaliteediga, kui on aset leidnud üks või mitu sündmust, millel on negatiivne mõju finantsvara hinnangulistele tulevastele rahavoogudele.

Tõendid selle kohta, et finantsvara krediitkvaliteet on halvenenud, hõlmavad järgmisi jälgitavaid andmeid:

- laenusaaja olulised rahalised raskused;
- lepingu rikkumine, näiteks makseviivitus või üle 90 päeva tähtjaks tasumata maksed;
- on tõenäoline, et laenusaaja läheb pankrotti või muul moel rahaliselt reorganiseerimisele.

Laenusaaja olukorra halvenemise tõttu uuesti läbiraagitud tingimustega laenu peetakse tavapäraselt halvenenud krediitkvaliteediga laenuks, välja arvatud kui on olemas tõendid, et lepingupõhiste rahavoogude mittesaamise risk on oluliselt vähenenud ja puuduvad ka muud väärtuse languse tunnused.

Eeldatava krediitkahju eraldise esitamine finantsseisundi aruandes

Eeldatava krediitkahju allahindlusi esitatakse finantsseisundi aruandes järgmiselt:

- amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarad: varade bilansilise brutojääkmaksumuse mahaarvamisenä; ja

Mahakandmine

Laenu kantakse (osaliselt või täielikult) maha, kui finantsvara täielik või osaline tagasisaamine ei ole tõenäoline. Seda enamasti juhul, kui ettevõtte teeb kindlaks, et laenusaajal puuduvad vahendid või tuluallikad, mis võiksid genereerida mahakandmisele minevate summade tagastamiseks piisavaid rahavooge.

Eelnevalt maha kantud summade tagasi saamised kajastatakse raha laekumisel kasumiaruande real "kahjum finantsinstrumentide väärtuse langusest" ja muus koondkasumis.

Materiaalne põhivara**i. Kajastamine ja mõõtmine**

Materiaalse põhivara objekte kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja akumulieeritud kahjumid väärtuse langusest.

Kui materiaalse põhivara olulistel osadel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need arvele eraldi põhivara objektidena (põhikomponentidena).

Materiaalse põhivara objekti käsutamisest saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes muu tuluna.

ii. Hilisemad kulud

Hilisemad kulutused kapitaliseeritakse üksnes juhul, kui on tõenäoline, et kulutustega seotud tulevase majandusliku kasu saab ettevõtte. Jooksvad remondi- ja hooldustööd kantakse kuludesse nende teostamisel.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

iii. Kulum

Kulumit arvestatakse lineaarselt materiaalse põhivara maksumuse maha kandmiseks nende hinnangulise jääkväärtuseni varade eeldatava kasuliku eluea jooksul ja seda kajastatakse üldiselt kasumiaruandes. Materiaalse põhivara hinnanguline kasulik eluiga jooksul ja võrdlusperioodil on järgmine:

- arvutid ja arvutiseadmed	3-5 aastat
- muu materiaalne põhivara	5 aastat

Amortisatsioonimeetodid, kasulikud eluead ja jääkväärtused vaadatakse üle igal aruandeaastal ja vajadusel neid korrigeeritakse.

Immateriaalne põhivara**i. Kajastamine ja mõõtmine**

Ettevõtte soetatud immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja akumulieeritud kahjum vara väärtuse langusest.

ii. Hilisemad kulud

Immateriaalse põhivaraga seotud hilisemad kulutused kapitaliseeritakse üksnes siis, kui need suurendavad konkreetsest varast saadavat tulevast majanduslikku kasu. Kõik muud kulutused kajastatakse kasumiaruandes nende tekkimisel.

iii. Kulum

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse kasumiaruandes lineaarselt selle eeldatava kasuliku eluea jooksul alates hetkest, mil see on kasutusvalmis. Immateriaalse põhivara eeldatav kasulik eluiga jooksul ja võrdlusperioodidel on 5-10 aastat.

Amortisatsioonimeetodid, kasulikud eluead ja jääkväärtused vaadatakse üle igal aruandekuupäeval ja vajadusel neid korrigeeritakse.

Mittefinantsvara väärtuse langus

Ettevõtte vaatab igal aruandekuupäeval oma mittefinantsvarade bilansilised maksumused üle, et teha kindlaks mistahes väärtuse languse ilmingud. Selliste ilmingute olemasolu korral hinnatakse vara kaetavat väärtust.

Väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad väikseimasse vararühma, mis genereerib jätkuvast kasutusest sissetulevaid rahavooge, mis on suures osas sõltumatud muude varade või raha teenivate üksuste sissetulevatest rahavoogudest.

Vara või raha teeniva üksuse kaetav väärtus on suurem, kui selle kasutusväärtus või õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse prognoositavad tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse, kasutades maksueelset diskontomäära, mis võtab arvesse raha ajaväärtuse jooksul turuhinnanguid ning varale või raha teenivale üksusele iseloomulikke riske. Väärtuse langus kajastatakse siis, kui vara või raha teeniva üksuse bilansiline jääkmaksumus ületab tema kaetavat väärtust.

Väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes.

Töötajate hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad töötasu ja sotsiaalkindlustuse makseid, töötamise ajutise peatamisega seotud tasusid (puhkusetasu ja muid sarnaseid tasusid), kui ajutine peatamine leiab eeldatavalt aset 12 kuu jooksul peale perioodi lõppu, mil töötaja töötas.

Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõtte on aruandekuupäeval minevikusündmuse tõttu tekkinud juriidiline või faktiline kohustus ja on tõenäoline, et kohustuse täitmiseks peab ettevõtte majandusliku kasu arveldamiseks üle kandma ning kohustise suurus on usaldusväärselt hinnatav.

Eraldis kajastatakse kohustise täitmiseks vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades selleks intressimäära, mis peegeldab turu hetkehinnangut raha ajaväärtuse suhtes ja kohustisega seotud spetsiifilisi riske. Eraldise summa suurenemist raha ajaväärtuse tõttu kajastatakse finantskuluna.

Kui tingimusliku kohustise realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või sellega seotud kulusid ei ole võimalik usaldusväärselt kindlaks määrata, mis võivad teatud asjaoludel kohustisteks muutuda, siis avaldatakse see summa raamatupidamise aruande lisades tingimusliku kohustisena.

Tulumaks

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte kasumit tulumaksuga. Tulumaksuga maksustatakse dividendid, töötajate hüvitised, kingitused, annetused, meelelahutuskulud, ettevõtlusega mitte-seotud kulud ja siirdehinna korrigeerimine. Eelmiste perioodide jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksustatakse üldjuhul tulumaksumääraga 20/80 väljamakstud dividendide netosummast (mis võrdub 20 protsendiga jaotatava kasumi brutosummast). Regulaarselt makstavaid dividende maksustatakse alates 2020. aastast maksumääraga 14/86 dividendide netosummast. Dividendimakseid loetakse regulaarseteks, kui jaotatava kasumi suurus ei ületa ettevõtte viimase kolme aasta keskmist jaotatud kasumit, millelt on tulumaks tasutud Eestis. Seega saab ettevõtte rakendada dividendide maksustamisel madalamat maksumäära 14/86 ja 20/80.

Seotud osapooled

Ettevõtte peab osapooli seotuks, kui üks kontrollib teist või tal on oluline mõju teise tehtavatele tegevusotsustele. Seotud osapooled on:

- omanikud;
- ettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed;
- ülalnimetatud isikute lähedased pereliikmed ja nendega seotud äriühingud.

Aruandeperioodi järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad kõik olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad sündmused, mis ilmnesid aruande koostamise ja väljastamiseks kinnitamise kuupäeva vahel, kuid mis on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodidega.

Hilisemad sündmused, mis viitavad pärast aruandekuupäeva tekkinud tingimustele, aga mis mõjutavad oluliselt järgmise majandusaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lisa nr 3. Finantsriski juhtimine ja ülevaade

Ülevaade

Ettevõtet mõjutavad järgmised finantsinstrumentidest tulenevad riskid:

- krediidirisk;
- likviidsusrisk;
- tururisk; ja
- operatsioonirisk.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendab võimalikku kahju, mis tuleneb vastaspoole suutmatusest või soovimatusest täita nõuetekohaselt ESTO ees võetud lepingulisi kohustusi. ESTO krediidirisk tuleneb peamiselt kodumajapidamistele väljastatud laenudest ja nõuetest, vähesel määral ka ettevõtetele ning krediidasutustele väljastatud laenudest ja nõuetest.

ESTO väljastab laene kolmes riigis: Eestis, Leedus ja Lätis. ESTO krediidiriski juhtimist kõikides tegutsemisriikides reguleerivad eelkõige Euroopa tarbijakrediididirektiivi alusel kehtestatud õigusaktid ja juhendid ning neile vastavad ESTO sise-eeskirjad, mille keskseks põhimõtteks on vastutustundlik laenamine. Krediidiriski hulka arvab ESTO ka kontsentratsiooniriski ja riigi krediidiriski. ESTO krediidiriski juhtimisel on oluline ülemääraste riskide vältimine ja riskide maandamine järgmiste meetmetega:

1. väljastatud laenude alla keskmise lepingutähtajad;
2. väljastatud laenude oluliselt alla keskmise lepingusummad;
3. hajutatud portfelli ning piiratud riskikontsentratsioonid;
4. laenude väljastamisel arvestatav optimaalne riski-tulu suhe;
5. kontrollitud riskide võtmine ja riskiprofiili pidev jälgimine;
6. regulaarselt läbi viidavad stressitestid ja stsenaariumianalüüsid.

Riskijuhtimise funktsioon annab vähemalt kord kvartalis ESTO AS-i juhatusele ülevaate krediidiriski piirmäärade järgimise kohta. Kehtestatud piirmäärade ületustest raporteeritakse kohe.

- Krediidiriski komisjon määratakse üks kord igal majandusaastal.
- Krediidiriski komisjoni liikmed määrab juhatus.

i. Krediidikvaliteedi analüüs

Järgnevates tabelites on esitatud andmed amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade krediidikvaliteedi kohta ilma tagatise ja muid kredidivõimendusi (kui neid on) arvestamata. Tabelis toodud summad kujutavad endast finantsvarade bilansilist brutojääkmaksumust, välja arvatud kui teisiti näidatud.

Mõisteid "1. etapp", "2. etapp" ja "3. etapp" on selgitatud lisa nr 2.6 "Finantsvara ja finantskohustised" alajaotises "Väärtuse langus".

(tuhandetes eurodes)				
31.12.2021				
	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Kokku
Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses				
Bilansiline brutojääkmaksumus	28 759	871	433	30 063
Kahju allahindlus	(209)	(215)	(171)	(595)
Bilansiline jääkmaksumus	28 550	655	262	29 468
(tuhandetes eurodes)				
31.12.2020				
	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Kokku
Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses				
Bilansiline brutojääkmaksumus	18 564	622	266	19 452
Kahju allahindlus	(143)	(162)	(100)	(404)
Bilansiline jääkmaksumus	18 421	460	167	19 048

Raha ja raha lähendid

31. detsembri 2021 seisuga oli ettevõtte raha ja raha lähendeid summas 706 tuhat eurot (2020: 1 592 tuhat eurot). Raha ja raha lähendeid hoitakse finantsasutuste vastaspoolte juures, mille reiting Standard & Poor's hinnangul on vähemalt A.

ii. Eeldatavast krediidikahjust tulenevad summad

Väärtuse languse hindamiseks kasutatud sisendid, eeldused ja meetodid

Vt arvestuspõhimõtete lisa nr 2.6. "Finantsvarad ja finantskohustised" alajaotust "Väärtuse langus".

Krediidiriski oluline suurenemine

Määrates, kas finantsinstrumendi makseviivituse risk on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud, arvestab ettevõtte mõistlikku teavet, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma põhjendamatuid kulusi või pingutusi tegemata. See hõlmab nii kvantitatiivset kui kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb ettevõtte ajaloolisel kogemusel ja krediidi eksperthinnangul ning sisaldab tulevikku vaatavat teavet.

Hindamise eesmärgiks on tuvastada, kas riskipositsiooni puhul on toimunud krediidiriski oluline suurenemine.

Krediidiriski olulise suurenemise tuvastamiseks kasutab ettevõtte järgmisi kriteeriume:

- kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad; ja
- vaidlustatav eeldus üle 30 päeva tähtjaks tasumata maksete kohta.

Krediidiriski olulise halvenemise kindlakstegemine

Ettevõtte hindab iga aruandepäeval, kas krediidirisk on esmasest kajastamisest alates oluliselt suurenenud. Krediidiriski oluline suurenemine ei ole üldjuhul üksikinstrumentide põhjal ilmne enne, kui finantsinstrumendi maksetähtaeg on ületatud. Seda põhjusel, et üksikinstrumentide kohta jooksvalt saadavat ja jälgitavat ajakohast teavet on vähe või pole seda üldse seni, kuni klient lepingtingimusi rikub. See kehtib ettevõtte poolt pakutavate jaelaenude kohta. Nende laenude puhul ei kajastaks hinnang selle kohta, kas krediidirisk on individuaalselt oluliselt suurenenud, pärast esmast kajastamist krediidiriskis toimunud muutusi usaldusväärselt. Seetõttu suurendab ettevõtte oluliselt kollektiivsel alusel põhinevat hindamist. Krediidiriski olulise suurenemise kollektiivseks hindamiseks on finantsinstrumendid rühmitatud järgmiste ühiste krediidiriski tunnuste alusel:

- instrumendi liik;
- laenusaaaja geograafiline asukoht.

Finantsinstrumentide koondamine võib uue teabe kättesaadavusel aja jooksul muutuda.

Vaidlustatava eeldusena arvestab ettevõtte, et krediidirisk ei suurene oluliselt enne, kui vara on üle 30 päeva tähtjaks tasumata. Tähtja ületamise päevade arvu kindlaksmääramiseks loetakse, mitu päeva on möödunud esimesest ületatud maksetähtajast, mil tervet tasumisele kuuluvat makset ei laekunud. Maksetähtajad määratakse kindlaks arvestamata mistahes maksepuhkust, mida laenusaajal võib olla võimalik kasutada.

Makseviivituse tõenäosuse määratlus

Ettevõtte loeb finantsvara makseviivituses olevaks, kui:

- laenusaaaja tõenäoliselt ei täida oma krediidikohustusi ettevõtte ees täies ulatuses, ilma et ettevõtte kasutaks selliseid toiminguid nagu tagatise realiseerimine (juhul, kui tagatis on olemas);
- laenusaaaja on olulise krediidikohustuse tasumisega ettevõttele viivitanud enam kui 90 päeva;
- on üha tõenäolisem, et laenusaaaja restruktureerib vara pankroti tõttu, kuna laenusaaaja ei ole võimeline oma laenukohustusi tasuma.

Laenusaaaja makseviivituse hindamisel võtab ettevõtte arvesse näitajaid, mis:

- on kvalitatiivsed: nt lepingutingimuste rikkumine;
- põhinevad ettevõttesiseselt väljatöötatud andmetel.

Sisendid finantsinstrumendi makseviivituses olemise hindamiseks ja nende olulisus võivad ajas muutuda, et peegeldada asjaolude muutumist.

Tulevikku vaatava teabe kasutamine

Ettevõtte kasutab tulevikku vaatavat teavet hindamiseks, kas instrumendi krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud ja eeldatava krediidikahju mõõtmiseks.

Ettevõtte on tuvastanud ja dokumenteerinud iga finantsinstrumentide portfelli krediidiriski ja krediidikahju võtmetegurid, kasutades ajalooliste andmete analüüsi.

Üksikasjalike IFRS-i suuniste kohaselt peaks tulevikku vaatav krediidikahju arvestus põhinema praeguse ja tulevase makseviivituse tõenäosuse (PD) täpsel hindamisel. Samas puuduvad tõendid, et meil oleks statistiliselt oluline sõltuvus ESTO PD ja makromajanduslike võtmetegurite vahel (P väärtus 0.33). See võib näidata, et pidevalt areneval otsustuspõhimõttel on oluliselt suurem mõju, kui makromajanduslike andmete analüüsil. Ettevõtte hindab pidevalt, kas makromajanduslikud muutujad mõjutavad eeldatavat makseviivituste määra ja testib statistiliselt nende olulisust. Ettevõtte ei ole siiani leidnud seost makromajanduslike andmete ja PD vahel. Ettevõtte jätkab valitud ja teiste makromajanduslike kriteeriumide testimist ja oluliste seoste ilmnemisel lisatakse makronäitajad prognoosi.

Muudetud varad

Laenulepingu tingimusi võib muuta mitmel põhjusel, nagu näiteks muutuvad turutingimused, klientide hoidmine ja muud tegurid, mis ei ole seotud kliendi olemasoleva või võimaliku krediidi halvenemisega. Muudetud tingimustega olemasoleva laenu kajastamine võidakse lõpetada ja uuesti läbiräägitud laenu võidakse kajastada uue laenuna õiglasel väärtusel vastavalt arvestuspõhimõttele "Finantsvarad ja finantskohustised" alajaotuses "Finantsvarade ja finantskohustiste muudatused" kehtestatud arvestuspõhimõttele.

Kui muudatuse tulemuseks on kajastamise lõpetamine, siis võetakse uus laen arvele 1. etapi laenuna (eeldusel, et selle krediidikvaliteet ei ole sel ajal halvenenud).

Ettevõtte muudab rahalistesse raskustesse sattunud klientide laenutingimusi (restruktureerimine), et maksimeerida raha tagasisaamise võimalusi ja minimeerida makseviivituse riski. Ettevõtte restruktureerimis põhimõtete kohaselt pakutakse restruktureerimist valikuliselt juhul, kui klient on juba makseviivituses või makseviivituse tekkimise risk on suur ja on tõendatud, et võlgnik on teinud kõik mõistlikud pingutused laenu tagastamiseks esialgsete tingimuste kohaselt ja võib eeldada, et võlgnik suudab muudetud tingimusi täita.

Tingimuste muutmine sisaldab tavaliselt lõpptähtaja pikendamist, intressimaksete ajastuse muutmist ja laenukohustuste tingimuste muutmist.

Restruktureerimine on üldiselt krediidiriski olulise suurenemise kvalitatiivne näitaja ja eeldatav restruktureerimine võib olla tõendiks, et riskipositsioon on halvenenud krediidikvaliteediga. Kliendi maksekäitumine peab teatud aja jooksul järjepidevalt hea olema enne, kui riskipositsiooni ei peeta enam halvenenud krediidikvaliteediga/viivituses olevaks positsiooniks või makseviivituse tõenäosust peetakse selliselt vähenenuks, et see jääb 1. etapi varaks peetava vara 12 kuu makseviivituse tõenäosuse piiridesse.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine

Eeldatava krediidikahju mõõtmise peamised sisendid on tähtaja struktuur ja järgmised muutujad:

- makseviivituse tõenäosus (PD);
- makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD); ja
- riskipositsioonid kohustuste täitmata jätmisel (EAD).

1. etapi riskipositsioonide eeldatava krediidikahju arvutamiseks korrutatakse 12 kuu PD LGD ja EAD-ga. Kehtivusaja eeldatava krediidikahju arvutamiseks korrutatakse kehtivusaja PD LGD ja EAD-ga.

PD on prognoositava ajavahemiku jooksul maksehäire tekkimise tõenäosuse hinnang. PD rühmitatakse toote liigi, tähtaja ületanud päevade ja riskipositsiooni kestuse järgi. PD hinnatakse Markovi ahela põhjal, kus eelneva 6-kuulise perioodi üleminekumaatriksite abil ennustatakse tulevaste kumulatiivsete üleminekute tõenäosust.

LGD on makseviivituse korral tõenäolise kahjumi suurus. Ettevõtte hindab LGD parameetreid makseviivituses klientide vastu varasemalt esitatud nõuete laekumise määra alusel. LGD hinnanguid on kohandatakse erinevate majandusstsenaariumite jaoks. LGD arvutatakse diskonteeritud rahavoogude baasil kasutades diskonteerimise tegurina sisemist intressimäära.

EAD esindab makseviivituse korral eeldatavat riskipositsiooni. Ettevõtte tuletab EAD senisest avatusest vastaspoole riskile ning võimalikest senise summa muutusest, mis on lepingu alusel lubatud ja mis tuleneb amortisatsioonist. Finantsvara EAD on selle bilansiline brutojääkmaksumus rikkumise toimumise ajal. Laenuandmiskohustuste suhtes on EAD-d võimalikud tulevased summad, mis võidakse lepingu alusel kasutusse võtta.

Nagu eelpool kirjeldatud ja eeldusel, et 1. etapi finantsvarade suhtes kasutatakse maksimaalselt 12 kuu PD-d, võtab ettevõtte eeldatava krediidikahju mõõtmisel arvesse makseviivituse riski maksimaalse lepinguperioodi jooksul, mille ajal ta on avatud krediidiriskile. Maksimaalne lepinguperiood kestab kuupäevani, mil ettevõttel on õigus nõuda ettemakse tagastamist laenuandmiskohustus lõpetada.

Kui parameeter modelleeritakse kollektiivsuse alusel, siis rühmitatakse finantsinstrumendid nende ühiste riskitunnuste alusel, milleks võivad muuhulgas olla:

- instrumendi liik;
- krediidiriski tase;
- esmase kajastamise kuupäev;
- lunastustähtajani jäänud aeg;
- tööstusharu; ja
- laenusaaaja geograafiline asukoht.

Järgnevates tabelites on esitatud kahju allahindluse ühildamine algsaldost lõppsaldoni finants-instrumentide lõikes. Krediidiriski muutustest tingitud ülekannete kindlaksmääramise alus on toodud arvestuspõhimõtetes.

(tuhandetes eurodes)

2021

	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Kokku
Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses				
Saldo 1. jaanuaril	143	162	100	404
Kahju allahindluse neto ümberhindamine	0	13	28	42
Väljastatud või ostetud uued finantsvarad	276	258	216	751
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud ja mis on tagasi makstud	(229)	(236)	(187)	(653)
Mahakandmised	18	19	14	51
Saldo 31. detsembril	209	215	171	595

(tuhandetes eurodes)

2020

	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Kokku
Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses				
Saldo 1. jaanuaril	63	67	61	191
Kahju allahindluse neto ümberhindamine	1	25	15	40
Väljastatud või ostetud uued finantsvarad	202	169	58	429
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	(139)	(100)	(35)	(274)
Mahakandmised	16	1	1	18
Saldo 31. detsembril	143	162	100	404

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ESTO maksevõime ei ole lepinguliste kohustuste tähtaegseks täitmiseks piisav ilma märkimisväärseid kulusid kandmata, st, et ESTO ettevõtte ei suuda kehtlikult ja õigeaegselt finantseerida oma tegevust või ei suuda likvideerida oma positsioone lepinguliste kohustuste täitmiseks.

ESTO likviidsuspositsiooni juhtimiseks kasutatakse peamise meetmena varade ja kohustuste lõpptähtaegade ajastuse mittevastavuse analüüsil põhinevat lähenemisviisi. Lisaks maandatakse likviidsusrisiki likviidsusreservide hoidmisega, et olla võimeline katma tähtaegade lõikes tasakaalustamata raha-voogusid. Likviidsusrisiki juhtimise raames fikseeritakse regulaarselt ka peamised likviidsuse suhtarvud ning varade ja kohustuste tähtajalised proportsioonid. ESTO viib läbi likviidsuse stressiteste ning on kehtestanud talitluspidevuse plaani likviidsuskriisi olukorras käitumiseks. Likviidsusrisiki juhtimise meetodikad põhinevad likviidsusrisiki põhimõtetal ja muudel sise-eeskirjadel.

Kõigi oluliste likviidsusnäitajate jaoks on kehtestatud ettevõttesisesed limiidid.

Riskijuhtimise funktsioon annab vähemalt kord kvartalis ESTO AS-i juhatusele ülevaate likviidsusrisiki piirmäärade järgimise kohta. Kehtestatud piirmäärade ületustest raporteeritakse koheselt.

- Likviidsusrisiki komisjon määratakse üks kord igal majandusaastal.
- Likviidsusrisiki komisjoni liikmed määrab juhatus.

i. Finantskohustuste ja finantsvarade tähtaegade analüüs

Järgnevas tabelites on toodud ettevõtte finantskohustuste ja finantsvarade järelejäänud lepingulised tähtajad.

(tuhandetes eurodes)	Lepingupõhised rahavood			
Seisuga 31.12.2021	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Bilansiline jääk-maksumus
Finantskohustise liik				
Antud ja saadud laenud (lisa nr 10)	-	7 771	24 412	26 436
Võlad tarnijatele (lisa nr 11)	-	422	-	422
Muud võlad (lisa nr 11)	54	276	-	331
Kokku	54	8 469	24 412	27 189
Finantsvara liikide kaupa				
Raha ja raha lähendid	706	-	-	706
Laenud ja ettemaksed klientidele (lisa nr 7)	-	26 614	2 901	29 514
Muud varad (lisa nr 9)	-	496	-	496
Kokku	706	27 110	2 901	30 716

(tuhandetes eurodes)

Lepingupõhised rahavood

Seisuga 31.12.2020

Kuni 3
kuud

3-12 kuud

1-5 aastat

Bilansiline
jääk-
maksumus

Finantskohustise liik

Antud ja saadud laenud (lisa nr 10)	-	5 807	14 104	19 911
Võlad tarnijatele (lisa nr 11)	-	212	-	212
Muud võlad (lisa nr 11)	234	-	-	234
Kokku	234	6 019	14 104	20 357

Finantsvara liikide kaupa

Raha ja raha lähendid	1 592	-	-	1 592
Laenud ja ettemaksed klientidele (lisa nr 7)	12 434	4 232	2 548	19 215
Muud varad (lisa nr 9)	-	452	-	452
Kokku	14 026	4 684	2 548	21 258

Ülaltoodud tabelites toodud summad on saadud järgmiselt.

Finantsinstrumendi liik

Summade arvutamise alus

Finantsvarad ja finantskohustised

Diskonteerimata rahavood, mis sisaldavad hinnangulisi intressimakseid.

Järgnevas tabelis on toodud finantsvarade ja finantskohustiste bilansilised maksumused, mis eelduste kohaselt vähem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva tagasi saadakse või arveldatakse.

(tuhandetes eurodes)

Lisa nr. 31.12.2021 31.12.2020

Finantsvara

Laenud ja ettemaksed klientidele	7	26 614	16 666
----------------------------------	---	--------	--------

Finantskohustised

Antud ja saadud laenud	10	7 768	5 807
------------------------	----	-------	-------

Järgnevas tabelis on toodud finantsvarade ja finantskohustiste bilansilised maksumused, mis eelduste kohaselt enam kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva tagasi saadakse või arveldatakse.

(tuhandetes eurodes)

Lisa nr. 31.12.2021 31.12.2020

Finantsvara

Laenud ja ettemaksed klientidele	7	2 901	2 548
----------------------------------	---	-------	-------

Finantskohustised

Antud ja saadud laenud	10	18 669	14 104
------------------------	----	--------	--------

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

ii. Likviidsusreservid

Finantskohustistest tuleneva likviidsusriski maandamiseks omab ESTO muuhulgas likviidset vara, mis koosneb rahast ja raha lähenditest. Ettevõtte leevendab likviidsusriski likviidsusriskikomisjoni kaudu, mis korraldab regulaarseid koosolekuid kord kuus.

ESTO-l on kehtestanud kõigi peamiste likviidsusnäitajate (likviidsuskordajate) sisemised piirmäärad:

- Omakapitali kordaja: mitte vähem, kui 20% laenude mahust
- Omakapitali kordaja säilitamine aitab ESTO-l hoida omavahendeid oma riskivara hulgas, mis muudab ESTO väliste kreditoride jaoks atraktiivsemaks võlakapitali investeerimise väljavaateks.
- Intressikulude kattekordaja (ICR) mitte vähem kui 2,0
- ICR aitab ESTO-l säilitada kontrolli kapitalikulude ja tegevuskulude üle, mis omakorda muudab ESTO väliste kreditoride jaoks atraktiivsemaks võlakapitali investeerimise väljavaateks
- Rahapuhvri suhe laenuportfelli: mitte vähem, kui 2% laenude mahust
- Rahapuhvri säilitamine aitab ESTO-l juhtida portfelist ja välistelt kreditoridelt saadud rahavoogude volatiilsust.

Tururisk

Üldjuhul tuleneb tururisk ESTO põhitegevusest. Tururiskide võtmine ei ole ESTO põhitegevus. ESTO äritegevuse iseloomust tulenevalt ei ole tal kaubariski ega aktsiriski positsioone. Seega on ainsad tururiski liigid, millele ESTO on oma praeguse äritegevuse tulemusena avatud, intressirisk ja valuutarisk.

Tururisk on risk, et muutused turuhindades, nt intressimäärades või vahetuskurssides, mõjutavad ESTO tulusid või talle kuuluvate finantsinstrumentide väärtust. ESTO tururiski juhtimise eesmärk on maandada ja kontrollida tururiski positsioone vastuvõetavate parameetrite piires, et tagada ettevõtte maksevõime ja optimeerida samal ajal riskitulu.

Valuutarisk võib tuleneda ühe valuuta hinna muutumisest teise valuuta suhtes. Ettevõtte valuutarisk on minimaalne, sest ta tegutseb üksnes turgudel, mis kasutavad ESTO tegevusvaluutaga sama valuutat – eurot.

i. Intressimäära risk

Intressimäära risk on olemasolev või potentsiaalne risk, et ESTO varade ja kohustuste intressimäärade ebasoodsad muutused võivad negatiivselt mõjutada ESTO kasumit ja omakapitali. ESTO on intressimäära riskile avatud, kui tema peamiste varade ja kohustuste ümberhindamise ajad ja tähtajad on erinevad, kui varade ja kohustuste intressimäärasid saab kohandada erinevate ajavahemike järel või kui varade ja kohustuste struktuur erineb valuutade lõikes. ESTO püüab tagada madala intressimäära riski, piirates ja ühildades intressitundlike varade ja kohustuste struktuuri ja tähtaegu. Väljastatud laenudelt saadud intressitulu ületab oluliselt saadud laenude eest makstud intressikulu, mis võimaldab tasakaalustada intressimäära riski võimalikku negatiivset mõju ESTO-le. ESTO jälgib ja juhib intressimäära riski vastavalt ESTO AS-i likviidsuskomisjoni kehtestatud sisemistele piirmääradele. Piirmäärade järgimiseks võib ESTO kohandada oma laenude intressimäärasid või sõlmida riskimaandamisinstrumente, nagu näiteks intressimäära vahetuslepinguid. ESTO arvestab ja jälgib oma intressimäära riski pidevalt.

Peamine mittekaheldav risk on risk saada kahju tuleviku rahavoogude või finantsinstrumentide õiglase väärtuse kõikumistest turuintresside muutumise tõttu.

Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk saada kahju inimeste tegevuse, sisemiste protsesside või süsteemide oodatud viisil mittetoimimise tõttu või väliste sündmuste tagajärjel. Lisaks sisaldab operatsioonirisk õiguslikku riski, vastavusriski ja personaliriski.

Põhilised ESTO-t puudutavad operatsiooniriskid on seotud ESTO märkimisväärse kasvuga. Suurenev töötajate arv, kasvav tehingute maht ja uute toodete turule toomine tähendavad pidevat vajadust uute struktuuride ja protsesside järele, samuti süsteemide arendamist. Operatsiooniriskide juhtimine hõlmab peamiste äriprotsesside kaardistamist, igas protsessis peamiste riskide tuvastamist, piisavate kontrollide rakendamist ning järelkontrolli teostamist. ESTO on juurutanud protsessid intsidentide haldamiseks ja uute toodete heakskiitmiseks ning on kehtestanud talitluspidevuse plaani kriisilukorras.

Riskijuhtimise funktsioon esitab ESTO AS-i juhatusele vähemalt kord kuus ülevaated operatsiooniriski limiitide järgmise kohta. Kehtestatud piirmäärade ületustest raporteeritakse kohe.

- Operatsiooni- ja vastavusriski komisjon määratakse üks kord igal majandusaastal.
- Operatsiooni- ja vastavusriski komisjoni liikmed määrab juhatus.

Kapitalijuhtimine

ESTO omavahendid võimaldavad katta ootamatuid kahjusid, mida ei ole võimalik vältida või leevendada, ning tagavad, et igal ajal on olemas piisav rahaliste vahendite puhver, et täita kohustusi sidusrühmade ees. Selliselt toimib ESTO kapital kui viimane kaitse riskide eest.

ESTO kapitalijuhtimine põhineb kolmel sambal:

1. tugev likviidsus – rahapositsioon vähemalt 10% laenuportfelli
2. tugev omakapital – omakapitali positsioon vähemalt 20% laenuportfelli
3. mitmekesised ja pikaajalised kapitaliallikad

ESTO ei ole kohustatud hoidma teisi kapitalireserve peale Eesti äriseadustikus sätestatud kapitalinõuete. ESTO AS-i nõukogu vastutab kapitalistruktuuri üldise planeerimise eest. Asjakohane kapitaliplaneerimine aitab kaasa sellele, et ESTO on hästi varustatud olukorras, kus on vaja lisakapitali, ning tagab piisava puhvri, et toetada kasvu olemasolevatel turgudel ja siseneda uutele turgudele. ESTO kapitaliplaneerimisel võetakse arvesse järgmisi tegureid:

- seadustes ja määrustes nõutud miinimumkapital, sealhulgas puhvrid;
- kapitali tase, mis on vajalik ettenägematuteks olukordadeks ja stressiolukordadeks;
- aktsionäride nõutav tulumäär ja tõhus kapitalijuhtimine;
- kapitali tase, mis on vajalik selleks, et vastaspoold peaksid ESTO-t usaldusväärseks partneriks ja tagaksid tõhusama juurdepääsu rahastamisturule.

Lisa nr 4. Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Õiglaste väärtuste määramine

Ettevõtte kasutab õiglaste väärtuste määramiseks järgmist õiglase väärtuse hierarhiat, mis peegeldab määramiste tegemisel kasutatud sisendite olulisust.

1. tase: identsete instrumentide (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel
2. tase: sisendid, mis ei ole 1. taseme alla kuuluvad noteeritud hinnad ja mis on instrumentide puhul kas otse või kaudselt jälgitavad. Sellesse kategooriasse kuuluvad instrumendid, mille hindamiseks kasutatakse: sarnaste instrumentide noteeritud turuhindasid aktiivsetel turgudel; samade või sarnaste instrumentide noteeritud turuhindasid turgudel, mida peetakse vähem aktiivseks; või muid hindamistehnikaid, kus kõik olulised sisendid on turuandmetes otseselt või kaudselt jälgitavad.
3. tase: mittejälgitavad sisendid. Sellesse kategooriasse kuuluvad kõik instrumendid, mille puhul hindamistehnika hõlmab mittejälgitavaid sisendeid ja need mittejälgitavad sisendid mõjutavad instrumendi hindamist olulisel määral. Sellesse kategooriasse kuuluvad instrumendid, mida hinnatakse sarnaste instrumentide noteeritud hindade alusel, mille puhul on instrumentide erinevuste peegeldamiseks vajalikud olulised mittejälgitavad korrigeerimised või eeldused.

Ettevõtte kasutatavad hindamismeetodid hõlmavad nüüdispuhasväärtuse ja diskonteeritud rahavoo meetodit, võrdlust sarnaste instrumentidega, millel on jälgitavad turuhinnad, ning muid hindamismudeleid. Hindamistehnikates kasutatavad eeldused ja sisendid hõlmavad riskivabasid ja võrdlusintressimäärasid, krediidiriski marginaale ja muid diskontomäärade, võlakirjahindade, vahetuskursside ning eeldatavate hinnamuutuste ja korrelatsioonide hindamisel kasutatavad näitajaid.

Hindamistehnikate eesmärk on leida õiglane väärtus, mis peegeldaks vara müümisel saadavat hinda või tuleks tasuda kohustise üleandmisel turuosaliste vahel hindamiskuupäeval toimuva korrapärase tehingu käigus.

Finantsinstrumentide liigitamine ja nende õiglased väärtused

Kõiki ettevõtte finantsvarasid ja kohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes või tingimusliku vara või kohustistena raamatupidamise aastaaruande lisades. Finantsseisundi aruandes kajastatakse ka laenu ja ettemaksed klientidele, muud viitlaekumised, raha ja raha lähendid, laenu, võlad tarnijatele, võlad töötajatele ja muud kohustised.

Laenu õiglane väärtus on ettevõtte juhtkonna hinnangul võrdne nende bilansilise maksumusega, kuna lepingute kohaldatavad intressimäärad vastavad turuintressimääradele.

Järgnevas tabelis on analüüsitud finantsvarade ja -kohustiste bilansilist maksumust ja õiglast väärtust, sealhulgas nende õiglase väärtuse tasemeid.

(tuhandetes eurodes)	Bilansiline jääkmaksumus		Õiglane väärtus	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Amortiseeritud soetusmaksumuses hinnatav finantsvara				
Laenud ja ettemaksud klientidele (lisa nr 7)	29 514	19 214	29 514	19 214
Muud varad (lisa nr 9)	496	452	496	452
Raha ja raha lähendid	706	1 592	706	1 592
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatav finantsvara kokku	30 716	21 258	30 716	21 258
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantskohustised				
Antud ja saadud laenud (lisa nr 10)	26 436	19 911	26 436	19 911
Võlad tarnijatele (lisa nr 11)	422	212	422	212
Muud võlad (lisa nr 11)	331	234	331	234
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantskohustised kokku	27 189	20 357	27 189	20 357

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 5. Puhas intressitulu

(tuhandetes eurodes)	2021	2020
Intressitulu		
Laenud ja ettemaksed klientidele	7 923	4 883
Intressitulu kokku	7 923	4 883
Intressikulu		
Võlausaldajatele tasumisele kuuluv intressisumma	(2 794)	(1 827)
Intressikulu kokku	(2 794)	(1 827)
Puhas intressitulu	5 129	3 055

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud informatsiooniks

14. 06. 2022

Signature / allkirj
KPMG, Tallinn

Lisa nr 6. Teenus- ja -vahendustasu puhastulud

Teenus- ja vahendustasu tulude jaotus

Järgnevas tabelis on IFRS 15 raames klientidega sõlmitud lepingutest saadud teenus- ja vahendustasude tulu teenuseliikide kaupa lahti kirjutatud.

(tuhandetes eurodes)	2021	2020
Teenuseliigid		
Tulu laenude lepingutasudest	315	317
Tulu laenude haldustasudest	483	361
Muu tulu laenudelt	1 498	760
Teenus- ja vahendustasutulu klientidega sõlmitud lepingutest kokku	2 297	1 438
Teenus- ja vahendustasu kulud	(623)	(412)
Teenus- ja -vahendustasu puhastulud	1 674	1 026

Täitmiskohustused ja tulu kajastamise põhimõtted

Kliendiga sõlmitud lepingutest saadavat teenustasu- ja vahendustasu tulusid mõeldakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Ettevõtte kajastab tulu siis, kui kontrolli kauba või teenuse üle antakse kliendile üle.

Järgnev tabel annab teavet kliendiga sõlmitud lepingutest tulenevate täitmiskohustuste täitmise iseloomu ja ajastuse kohta, sealhulgas oluliste maksetingimuste ja seotud tulu kajastamise põhimõtete kohta.

Teenuseliik	Täitmiskohustuste täitmise iseloom ja ajastus, sh olulised maksetingimused	Tulu kajastamine IFRS 15 kohaselt
Lepingu- ja haldusteenused	Ettevõtte pakub klientidele lepingu- ja haldusteenuseid. Kontohalduse tasud debiteeritakse kliendi kontolt igakuiselt. Teenindustasud debiteeritakse igakuiselt ja need põhinevad fikseeritud määradel.	Konto teenuse- ja teenindustasu tulud kajastatakse aja jooksul vastavalt teenuste osutamisele. Tehingutega seotud tulud kajastatakse tehingu toimumise hetkel.

Initialed for identification purposes only
Alkijastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 7. Laenud ja ettemaksed klientidele

(tuhandetes eurodes)	31.12.2021	31.12.2020
Laenud ja ettemaksed klientidele	30 109	19 619
Miinus väärtuse langusest tulenev allhindlus	(595)	(404)
Kokku	29 514	19 215

Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses

	31.12.2021			31.12.2020		
(tuhandetes eurodes)	Bilansiline brutojääk- maksumus	Eeldatava krediidi- kahjueraldis	Bilansiline jääk- maksumus	Bilansiline brutojääk- maksumus	Eeldatava krediidi- kahjueraldis	Bilansiline jääk- maksumus
Jaekliendid	-	-	-	-	-	-
Järelmaks	9 166	(104)	9 062	7 383	(77)	7 307
Arvelduskrediit	46	-	46	166	-	166
Laenulepingud	20 897	(491)	20 406	12 069	(327)	11 742
Kokku	30 109	(595)	29 514	19 619	(404)	19 215

Lisateave on esitatud lisas nr 3.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 8. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Muu immateriaalne põhivara	Arendus-tegevuse kulud	Kokku
Bilansilised jääkmaksumused seisuga 31.12.2019	179	81	260
Lisandumine	75	246	321
Amortisatsioon	-	-	-
Muud muutused	282	(282)	-
Maksumus seisuga 31.12.2020	536	45	581
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2020	(57)	-	(57)
Bilansilised jääkmaksumused seisuga 31.12.2020	479	45	524
Lisandumine	53	9	62
Amortisatsioon	-	-	-
Võõrandamine	(462)	-	(462)
Muud muutused	1	(18)	(17)
Maksumus seisuga 31.12.2021	71	36	108
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2021	(15)	-	(15)
Bilansilised jääkmaksumused seisuga 31.12.2021	56	36	92

Lisa nr 9. Muud varad

(tuhandetes eurodes)	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ostjate vastu	496	452
Kokku	496	452

Lisateave on esitatud lisas nr 3.

Initialed for identification purposes only
Alkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 10. Antud ja saadud laenud

Tagastamata laenude tingimused on järgmised:

2021

(tuhandetes eurodes)	31.12.2021	Maksegraafik				
		Lühiajalised laenud (12 kuu jooksul)	Pikaajalised laenud (1-5 aasta jooksul)	Intressimäär	Vääring	Tagasimaksetähtpäev
Laenuleping	15 729	60	15 669	12%	EUR	2022-2023
Platvormilaen	7 708	7 708	-	7-11%	EUR	2022
Allutatud laenuleping	3 000	-	3 000	12%	EUR	2023
Kokku	26 436	7 768	18 669	-		

2020

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	Maksegraafik				
		Lühiajalised laenud (12 kuu jooksul)	Pikaajalised laenud (1-5 aasta jooksul)	Intressimäär	Vääring	Tagasimaksetähtpäev
Laenuleping	12 104	1 000	11 104	12%	EUR	2021-2023
Platvormilaen	4 807	4 807	-	7-11%	EUR	2021
Allutatud laenuleping	3 000	-	3 000	12%	EUR	2022
Kokku	19 911	5 807	14 104	-		

Lisateave on esitatud lisa nr 3.

Antud ja võetud laenude bilansiline väärtus seisuga 31.12.2021 oli 26 436 tuhat eurot.

Initialed for identification purposes only
Alkujastand / Alkujastand

14. 06. 2022

Signature / alkuri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 11. Võlad tarnijatele ja muud võlad

(tuhandetes eurodes)	31.12.2021	31.12.2020
Võlad tarnijatele	422	212
Võlad tarnijatele kokku	422	212
Võlad töövõtjatele	54	53
Intressivõlad	264	168
Muud viitvõlad	12	14
Muud võlad kokku	331	234
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	753	446
Lühiajalised	753	446
Pikaajalised	-	-
Kokku	753	446

Lisateave on esitatud lisas nr 3.

Lisa nr 12. Maksukohustised

(tuhandetes eurodes)	31.12.2021	31.12.2020
Üksikisiku tulumaks	33	9
Äriühingu tulumaks	-	24
Sotsiaalmaks	13	13
Kogumispensioni makse	1	1
Töötuskindlustusmakse	1	1
Muud maksukohustused	10	8
Kokku	57	56

Initialed for identification purposes only
Alkijastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 13. Aktsiakapital ja reservid

Aktsiakapital

Aktsiakapital summas 100 tuhat eurot (31.12.2020: 100 tuhat eurot) jaguneb 99 800 lihtaktsiaks (31.12.2020: 99 800 lihtaktsiat) nimiväärtusega 1 euro (31.12.2020: 1 euro) aktsia kohta.

Dividendid

Aruandeperioodil maksti dividende summas 812 tuhat eurot.

Lisateave ettevõtte jaotamata kasumi ja potentsiaalse tulumaksukohustuse kohta on toodud lisas nr 17.

Reservid

Omakapitali kaasatud reservid on järgmised:

(tuhandetes eurodes)	31.12.2021	31.12.2020
Kohustuslik reservkapital	11	11
Aktsia ülekurs	155	155
Kokku	166	166

Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse üle reservkapitali seaduse või põhikirja alusel. Reservkapitali suurus on ette nähtud põhikirjaga ja see ei või olla väiksem kui 1/10 aktsiakapitalist. Kohustuslik reservkapital vastas 31.12.2021 ja 31.12.2020 Eesti äriseadustikust tulenevatele nõuetele. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt.

Üldkoosoleku otsusega võib reservkapitali kasutada kahjumi katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks, kui seda ei ole võimalik katta äriühingu piiramatust omakapitalist. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Aktsia ülekurs

Ettevõtte ülekurs seisuga 31.12.2021 oli 155 tuhat eurot (31.12.2020: 155 tuhat eurot).

Lisa nr 14. Muud tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)	2021	2020
Üür ja rent	(89)	(58)
Reklaami- ja turustuskulud	(614)	(241)
IT-kulud	(357)	(118)
Koolitus-, konsultatsiooni- ja auditikulud	(312)	(250)
Side- ja postikulud	(9)	(5)
Transpordikulu	(18)	(15)
Muud tööjõukulud	(31)	(31)
Muud kulud	(70)	(4)
Käibemaks	(84)	(69)
Kokku	(1 584)	(791)

Lisa nr 15. Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)	2021	2020
Palgad ja lisatasud	(412)	(276)
Sotsiaalkindlustusmaksed- ja muud maksud	(139)	(131)
Kokku	(551)	(407)
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	22	17
Keskmine töötajate arv töösuhte liigi järgi	22	17
Töölepinguga töötaja	22	17

Initialed for identification purposes only
Aidurjastand identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 16. Teave seotud osapoolte kohta

Saldod seotud osapooltega

	31.12.2021		31.12.2020	
(tuhandetes eurodes)	Nõuded	Kohus- tised	Nõuded	Kohus- tised
Õigustatud huviga omanikud (juriidilised isikud) ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	65	18 130	190	4 112
Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja õigustatud huviga omanike (eraisikud) lähedased pereliikmed ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	-	231	-	179

Laenud

2021

(tuhandetes eurodes)	Saadud laenud	Saadud laenude tagasi- maksed	Makstud intressid	Intressi- määr	Vääring
Õigustatud huviga omanikud (juriidilised isikud) ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	14 450	1 315	542	12%	EUR
Saadud laenud ja tagasimaksed	14 450	1 315	542	12%	EUR
Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja õigustatud huviga omanike (eraisikud) lähedased pereliikmed ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	55	-	23	12%	EUR
Saadud laenud ja tagasimaksed	55	-	23	12%	EUR

2020

(tuhandetes eurodes)	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Vääring
Õigustatud huviga omanikud (juriidilised isikud) ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	800	530	437	12%	EUR
Saadud laenud ja tagasimaksed	800	530	437	12%	EUR
Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja õigustatud huviga omanike (eraisikud) lähedased pereliikmed ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	-	175	32	12%	EUR
Saadud laenud ja tagasimaksed	-	175	32	12%	EUR

Lisateave on toodud lisas nr 10.

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale makstavad töötasud ja muud olulised hüvitised

(tuhandetes eurodes)	2021	2020
Töötasu	31	29

Ettevõtte peab osapooli seotuks, kui üks kontrollib teist või tal on oluline mõju teise tehtavatele tegevusotsustele. Seotud osapooltega sõlmitud tehingute hulka kuuluvad tehingud aktsionäridega, ettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmetega ning üldnimetatud isikute lähedaste pereliikmete ja nendega seotud äriühingutega.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 17. Tingimuslikud kohustused

Ettevõtte jaotamata kasum aruandeperioodi lõpu seisuga oli 4 042 tuhat eurot (31.12.2020: 1 555 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 768 tuhat eurot (31.12.2020: 298 tuhat eurot), seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 3 274 eurot (31.12.2020: 1 257 tuhat eurot).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvutamisel on eeldatud, et 2021. aasta kasumis ja kahjumis kajastatud dividendide ja tulumaksu summa ei tohi ületada aruandeperioodi lõpus jaotatavat kasumit.

Lisa nr 18. Aruandeperioodi järgsed sündmused

24. veebruaril 2022 alustas Venemaa sõjalist sissetungi Ukrainasse. Sõda mõjutab ettevõtteid ja majandust, sealhulgas Euroopa Liidus. Praeguse seisuga ei ole sõda siiski ettevõtte äritegevusele tegelikku mõju avaldanud. Sõja võimalikku mõju ettevõtte äritegevusele võetakse arvesse 2022. aasta finantsaruannetes. Muid hilisemaid sündmusi, mis põhjustaksid korrektsioone esitatud finantsinformatsioonis või mida tuleks eraldi hilisema sündmusena avalikustada, ei ole toimunud.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud dokumentideks

14. 06. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Aruande allkirjad

Juhatus on koostanud ESTO AS tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta kohta.

Juhatus kinnitab, et aruanne annab õige ja õiglase ülevaate ettevõtte äritegevuse arengust, tulemustest ja finantsseisundist.

Juhatus kinnitab, et aastaaruanne annab juhatuse parima teadmise kohaselt õige ja õiglase ülevaate ettevõtete varadest, kohustustest, finantsseisundist ja tulemustest vastavalt Euroopa Liidus vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditele.

14.06.2022

Mikk Metsa

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

ESTO AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud ESTO AS (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2021, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 7 kuni 49 esitatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperthe eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 14.06.2022

Eero Kaup

Vandeauditiitori number 459

KPMG Baltics OÜ

Auditoorettevõtja tegevusluba nr 17

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu laenuandmine, v.a pandimajad	64929	2296765	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6225252
E-posti aadress	info@esto.ee
Veebilehe aadress	www.esto.ee